

която идѣла отъ кадѣ Едирне за Шуменъ, случило се такава силна зима съ фуртуна и виелица по тѣхъ балкански мѣста, щото войската изгубила пѫтъ. Да се случи да връхлѣтятъ на тоя овчаринъ, който, освѣнъ че можилъ да ги подкрѣпи съ топличка гозба, но имъ насочилъ едно близко турско село, дѣто била войската спасена. За тия добрини на овчаря станало известно и въ Цариградъ отъ дѣто тогивашния султанъ повикалъ речения овчаръ, комуто като поблагодарили, наградили го, заповѣдалъ му да иди тамъ на сѫщото мѣсто, и заедно съ синоветѣ си село да засели, и колкото е възможно селото голѣмо да стане; а за това, за да се присели тамъ повече рая, султана издалъ буйрутляя*), която гласяла, че това ново село Чалж-кавакъ, колкото и голѣмо да стане, да е освободено отъ всѣкаква царска давнина отъ ангарии и проч. Не се минало много и село се заселило (до 900 кѫщи се българановци), и черква си направили, и училище, и попъ, и крѫма, и сичко. Особито забѣлѣжително е, какъ прѣди сто и повече години, додѣто, ни въ едно село въ Шумненското окрѫжение, нито даже и въ тия голѣми села, които сѫ биле до града близо, не сѫ имали черква и училище а въ Рижъ е имало; но въ Рижъ е владѣяло *свобода*. Рижени се осляниeli на Царския си ферманъ, и тѣй сичко самоволно си вършеле, като си добрѣ стискали и кѫтали тоя ферманъ. За доказателство че въ Рижъ прѣди сто и повече години е имало черква и училище, свидѣтелствуватъ тия:

1. И днесъ**) е живъ дѣдо Георги нарѣченъ даскалъ Георги старецъ 80 годишенъ, въ селото

*.) Царска височайша заповѣдь.

**) Зная че бѣ живъ до год. 1882, по да ли е още живъ — неизвестно.